

Ourizos na costa do Silencio.

O municipio de Arona, no sur de Tenerife, ten máis dunha cara. A Costa do Silencio é unha desas caras. Nela, atópanse pequenas calas, que constitúen lugares de apracible repouso e danlle nome. O auga é cristalina, e os fondos, rocosos, a miúdo tapizados de algas.

E as algas son o alimento principal dos ourizos. Á súa vez, hai peixes que depredan ourizos. Esa rede de tres nós adoita estar en equilibrio dinámico, de maneira que se autorregula. Salvo cando hai algún factor externo que desata algún dos nós.

Iso ocorre cando se produce sobrepesca. Entón, sen depredadores, o voraz ourizo lima dá conta de todas as algas que atopa. Parece ser que iso é o que pasa en Canarias, onde este animal está converténdose nunha auténtica praga; así se estraga un dos primeiros eslabóns da cadea trófica -as algas-. Este desastre afecta ao ecosistema completo.

En todo o arquipélago canario organízanse mergullamentos para eliminar ourizos lima, e a Costa do Silencio non é unha excepción, xa que é unha das zonas máis castigadas pola proliferación desta especie.

O nome da estrutura coa que raspan as algas das rochas é unha pista da fascinación que provocan os ourizos de mar desde a antigüidade. Esa estrutura está formada por cinco dentes e chámase lanterna de Aristóteles, xa que foi aquel filósofo grego quen a describiu, no século IV a. C. Claro que houbo poucas cousas ás que Aristóteles non aplicase a súa sabedoría, xenial e inqueda como era o filósofo grego.

Con todo, no sistema ambulacral non se fixou tanto. O ourizo lima é capaz de percorrer distancias considerables mediante as súas longas espiñas e o aparello ambulacral, un complexo e moi eficaz sistema hidráulico propio dos equinodermos; é dicir, que os ourizos comparten o sistema de desprazamento coas estrelas e os cogombros de mar e as ofiuras.

Os ourizos, como tamén se denominan os ourizos, teñen outras utilidades, e os pescadores da zona sábeno. Ademais de ser unha delicia gastronómica, serven como cebo.

Cóllenos cun tridente, sen arriscarse a tocar as espiñas. Así, ensartados nos pinchos metálicos, sóbenos á barca. Para o fin que lles espera, non importa que estean furados. Cando ten unha boa morea, golpéaos cun pau, para que saian todos os seus órganos internos e exhale toda a intensidade dese profundo cheiro a mar que suxire sabores exquisitos. Entón colocan dentro dunha nasa esa pasta de ourizo, e con ela, algunhas barras de pan.

A trampa así formada vai ao fondo do mar, e apenas pasaron uns minutos cando aparecen uns cantos peixes famentos atraídos por semellante festín. Non saben que todo ten un prezo. Uns poucos peixes máis espilidos conseguirán petiscar ourizos e pan sen caer na trampa, pero para outros, esta deliciosa comida será a última.

Por un momento, os devastadores ourizos lima das costa do silencio serán útiles.